

Yhteisövaikuttavuus lasten ja nuorten pärjäävyyden turvaajana

MIKA NIEMELÄ
TYÖELÄMÄPROFESSORI
OULUN YLIOPISTO

Miksi joillekin tulee vaikeuksia ja toiset taas pärjäävät– kaksi
teoreettista näkökulmaa

Biologinen
Ympäristö

Pärjäävyys, resilience

- ▶ Hyvä kehitys vaikka on olemassa kehitystä vaarantava tekijä / olosuhde
- ▶ *Pärjäävyys syntyy arjessa yksilön ja ympäristön vuorovaikutuksesta (Luthar 2007, Rutter 2010)*
- ▶ Resurssi (resource), suuntautuminen (navigation), merkitysneuvottelu (negotiation) = resilienssi (Ungar M 2012)
- ▶ **Ei ole yksilön ominaisuus!**
 - ▶ **Esim. joustavuus, sinnikkyys jne.**

Viisi edellytystä collective impact l. yhteisövaikuttavuudelle

- 1. A Common Agenda:** Yhteinen tavoite
- 2. Shared Measurement System:** jatkuva arviointi (palautejärjestelmä), päätöksenteon tueksi
- 3. Mutually Reinforcing Activities:** toisiaan vahvistavat toiminnot (jatkuvan arvioinnin pohjalta)
- 4. Continuous Communication:** jatkuva vuoropuhelu (erityisen tärkeää), palautejärjestelmä
- 5. Backbone Support Organization:** kehittämisen tukirakenne

Kania & Kramer 2011 Stachowiak et al 2018

Alueellinen oppimisverkosto (AO)

5

Lisää tarvittaessa alitunnetuksi
3.3.2021

- ▶ Keski-Pohjanmaa
- ▶ Pohjois-Karjala
- ▶ Oulu
- ▶ Tampere
 - ▶ Kehittäjätyöntekijät 1/ alue (Itla 50%)
- ▶ Samankaltaisia eri painotuksilla ja eri vaiheissa olevia alueita

- ▶ Itsenäisyyden juhluvuoden lastensäätiö, ITLA
- ▶ Mieli ry
- ▶ Oulun yliopisto
 - ▶ Neljä työntekijää (AO –tiimi: Anna, Tiina Bitta, Mika)

Oppimisverkosto kehittämisen tukena

- ▶ "Systeemi uudistuu sisältäpäin"
- ▶ Tuetaan alueita:
 - ▶ alueiden yhteiset oppimisverkostotapaamiset alueilta nousseiden teemojen äärellä n.3 kertaa vuodessa
 - ▶ alueellisten kehittämisen ohjaus- /johtoryhmien puheenjohtajien ja kehittäjätyöntekijöiden tapaamiset x1 /kk
 - ▶ Kehittäjätyöntekijät sekä AO –tiimin tapaamiset + muu kehittäjätyöntekijöiden yhteydenpito
 - ▶ + kaikki se yhdessä päätetty toiminta ja tuki mitä alueet kokevat tarvitsevansa, luennot, konsultaatiot, mikä vain auttaa aluetta tavoittamaan sen, mitä se tavoittelee

Alueellinen oppimisverkosto -sisällöt

7

Lisää tarvittaessa alitunnetuksi
3.3.2021

- ▶ **A –osa, Kehitysympäristöjen ja palveluiden yhteistoiminta**
 - ▶ Lapsen toimiva arki (elämän muutokset ja ongelmat) ja palveluiden integraatio
 - ▶ Aikuisten ja lasten sote palvelut, vaka, koulu, kolmas sektori, yhden kontaktin periaate
 - ▶ **Tutkimus (Takalo et al.)**
- ▶ **B –osa, Toiminnalliset, osallisuuteen kutsuvat yhteisöt, vrt. Suomen malli**
 - ▶ Mielekästä vapaa-ajantoimintaa jokaiselle lapselle
 - ▶ Lasten pärjäävyys, toiveet vapaa-ajan suhteen ja yhteisöjen toiminta
 - ▶ Lasten ja nuorten toiveiden mukaan rakentuva yhteisöllinen toiminta
 - ▶ **Tutkimus (Timonen et al.)**

-
- ▶ **C –osa, Koneoppiminen lapsiperhepalveluiden tarpeen ennakkoinnin ja arvioinnin apuna paikallisia riski- ja pärjäävyystekijöitä tunnistamalla**
 - ▶ Paikallisen mm. tilastotiedon hyödyntäminen ennakkoinnin ja työn arvioinnin tukena
 - ▶ **D –osa, vertikaalinen tuki**
 - ▶ Valtakunnallisten keskeisten toimijoiden tuki alueelliselle kehittämiselle

Miten systeeminen muutos tapahtuu?

1. viisi edellytystä täyttyy

- ▶ Yhteinen tavoite
- ▶ Jaettu arviointitapa (palautejärjestelmä)
- ▶ Yhdessä päätetyt toimet (jatkuvan arvioinnin pohjalta)
- ▶ jatkuva vuoropuhelu (erityisen tärkeää)
- ▶ kehittämisen tukirakenne vrt kehittäjätyöntekijät

2. varhaiset /pienet muutokset

3. systeemitason muutokset keskeisissä organisaatioissa

4. Väestötason muutokset

Kania & Kramer 2011 Stachowiak et al 2018

Yhteinen
tavoite
toiminnaksi

